

OCHRANA PRED SOCIÁLNO-PATOLOGICKÝMI JAVMI

(interná smernica)

Vypracovala: Mgr. Anna Ďurajková

Platnosť: 01.09.2017

Riaditeľka Spojenej školy internátnej, Mičurova 364/1, Bytča v nadväznosti na § 153 zákona č.245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s Metodickým usmernením MŠ SR č. 7/2006-R z 28.marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach a Národným programom boja proti drogám vydáva internú smernicu upravujúcu podmienky ochrany pred sociálno-patologickými javmi ako prílohu ku školskému poriadku.

Čl. I

Všeobecná časť

- 1) Spojená škola internátna, Mičurova 364/1, Bytča plne podporuje a rešpektuje medzinárodne platný dokument - Dohovor o právach dieťaťa.
- 2) V zmysle tohto dohovoru sú pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci školy povinní zabezpečovať ochranu detí/žiakov pred sociálno-patologickými javmi, monitorovať zmeny v ich správaní a v prípade dôvodného podozrenia z fyzického alebo psychického týrania či ohrozovania mravného vývinu dieťaťa bezodkladne riešiť problém v spolupráci s vedením školy, kontaktovať príslušný odbor sociálnych vecí, pediatra a príslušné oddelenie policajného zboru.
- 3) Úlohou školy je aj v primeranom rozsahu informovať o jednotlivých sociálno-patologických javoch, o ich následkoch. Cez rôzne aktivity zamerané na prevenciu daných javov škola prispieva k zamedzeniu šírenia daných javov v školskom, prípadne i mimoškolskom prostredí. Na prevencii škola spolupracuje s ČŠPP, CPPPaP, mestskou políciou, štátnou políciou.
- 4) Medzi najčastejšie sociálno-patologické javy vyskytujúce sa v školskom prostredí sú:
 - a) šírenie legálnych a nelegálnych drog
 - b) šikanovanie
 - c) rôzne formy násillia
- 5) V zmysle ochrany práv dieťaťa, zabezpečenia jeho zdravého a bezpečného vývinu v školskom prostredí je v priestoroch školy, na školských akciách zakázané:
 - a) prechovávanie, užívanie, predávanie i poskytovanie návykových látok (alkohol, tabak, organické rozpúšťadlá a nelegálne drogy), ako aj ich výroba (vrátane surovín na ich výrobu)
 - b) propagovať alebo inak šíriť toxikomániu
 - c) šikanovať
 - d) týrať fyzicky alebo psychicky spolužiakov alebo ich vystavovať inému druhu násillia
 - e) propagovať alebo šíriť násillie, rasizmus a iné druhy intolerancie a xenofóbie
 - f) akýmkoľvek spôsobom porušovať základné ľudské práva zakotvené v Charte ľudských práv a v Deklarácii práv dieťaťa.
- 6) Každý žiak/dieťa musí byť chránený/é pred všetkými formami sociálno-patologických javov, diskriminácie, násillia. Toto právo si uplatňuje prostredníctvom ktoréhokoľvek zamestnanca školy alebo na problém môže upozorniť školu jeho zákonný zástupca.

Čl. II

Opatrenia proti šíreniu legálnych (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí

- 1) Prevencia drogových závislostí vychádza z článku 33 Dohovoru o právach dieťaťa a Európskej protidrogovej stratégie.
- 2) Článok 33 Dohovoru o právach dieťaťa hovorí, že každé dieťa má právo na ochranu pred používaním narkotík a psychotropných látok a pred zapojením do ich výroby a distribúcie.

Čl. III

Zákaz fajčenia a šírenia drog

- 1) Tento zákaz platí pre všetky osoby v areáli školy, školských priestorov, zariadení, dvorov a školských ihrísk, počas konania akcií organizovaných školou. Je bezpodmienečne nutné dodržiavať zákaz fajčenia podľa zákona č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tzn. zákaz fajčenia, taktiež sa nesmú nosiť, prechovávať, užívať tabakové výrobky, alkohol. Porušenie tohto zákazu sa kvalifikuje ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny zamestnancom školy a školského poriadku žiakmi školy, ktoré bude okamžite riešiť riaditeľka školy. Porušenie zákazu fajčenia zo strany žiakov bude riešené aj na rokovaní Pedagogickej rady.
- 2) Pedagogický zamestnanec školy má právo skontrolovať žiakovi batožinu v škole, alebo pred odchodom žiakov na školský výlet, exkurziu, plavecký výcvik a pod. za účelom kontroly, či sa v nej nenachádzajú alkoholické nápoje, drogy a iné omamné prostriedky.

Čl. IV

Fajčenie

- 1) Škola má za cieľ zabezpečiť prostredie, v ktorom nebude dochádzať k vzniku závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch. Fajčenie je závažným problémom vyskytujúcich sa v rôznych vekových kategóriách, pričom sa prejavuje škodlivými účinkami na zdravie jedinca.
- 2) Zákaz fajčenia platí pre všetky osoby v areáli školy a v školských priestoroch.
- 3) Podobne je zakázané zo strany žiakov nosiť, prechovávať tabakové výrobky ako i dané výrobky propagovať a nabádať ostatných žiakov k ich užívaniu.
- 4) Postup pri riešení fajčenia žiaka:
 - a) o porušení školského poriadku sa spíše zápisnica, ktorú podpíšu všetci prítomní, svedkovia,
 - b) o porušení školského poriadku bude informovaný zákonný zástupca, ktorý bude predvolaný do školy. V prípade, že sa zákonný zástupca nedostaví, spísaná zápisnica mu bude zaslaná.
 - c) Porušenie školského poriadku sa prerokuje na pedagogickej rade a uloží sa výchovné opatrenie.
 - d) Zákonnému zástupcovi žiaka sa oznámi žiakovi uložené výchovné opatrenie za porušenie zákazu fajčenia.

Čl. V

Postup pri riešení požitia alkoholu

- 1) Škola kontaktuje zákonného zástupcu žiaka.
- 2) Po súhlase zákonného zástupcu žiaka pedagogický zamestnanec vyzve žiaka k dychovej skúške prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi.
- 3) Právo vykonať dychovú skúšku prístrojom alkoholtester (prístrojom ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi) má bezpečnostný technik pri podozrení, že žiak je pod vplyvom alkoholu. Škola má právo tieto kontroly vykonávať so súhlasom rodiča po prerokovaní na triednych rodičovských združeniach a súhlas s vykonaním kontroly rodič podpisuje.
- 4) Pri skúške sú prítomní svedkovia – napr. ďalší pedagogickí zamestnanci.
- 5) V prípade, ak žiak odmietne podrobiť sa dychovej skúške, spíše sa o tejto udalosti zápisnica za prítomnosti svedkov, kde sa uvedú klinické príznaky, ktoré žiak vykazuje, a ktoré vedú k podozreniu, že žiak pil alkoholický nápoj. O skúške, resp. jej odmietnutí sa vyhotoví zápisnica, ktorú každý z prítomných podpíše.
- 6) Zápisnica sa pošle zákonnému zástupcovi žiaka.
- 7) Porušenie školského poriadku sa prerokuje na pedagogickej rade a žiakovi sa udelí výchovné opatrenie.
- 8) Výsledok riešenia priestupku sa oznámi zákonnému zástupcovi žiaka.
- 9) Pri stave opitosti, kedy je žiak ohrozený na živote alebo ohrozuje svoje okolie, závažným spôsobom narušuje školské vyučovanie, je privolaná rýchla zdravotnícka pomoc, prípadne polícia a bezodkladne zákonný zástupca.

Čl. VI

Postup pri riešení prechovávaní legálnych návykových látok

- 1) Pri nájdení legálnej návykovej látky (alkohol a tabak) u žiaka, pedagogický zamestnanec privolá zákonného zástupcu, za prítomnosti ktorého sa spíše zápisnica. V prípade, že sa zákonný zástupca nedostaví, spísaná zápisnica mu bude zaslaná.
- 2) Porušenie školského poriadku sa prerokuje na pedagogickej rade, žiakovi sa uloží výchovné opatrenie.
- 3) Rozhodnutie pedagogickej rady o výchovnom opatrení sa zašle zákonnému zástupcovi žiaka.

Čl. VII

Postup pri riešení užívania nelegálnych návykových látok

- 1) Pedagogický zamestnanec pri podozrení, že žiak je pod vplyvom nelegálnych návykových látok, alebo ich užíva, kontaktuje zákonného zástupcu žiaka a príslušné oddelenie Policajného zboru SR.

- 2) Ak je dôvodné podozrenie, že žiak je pod vplyvom návykovej látky v škole alebo pri činnostiach organizovaných školou, je žiak povinný podrobiť sa toxikologickému vyšetreniu v zdravotníckom zariadení, ak zákonný zástupca žiaka dal súhlas s týmto lekársnym vyšetrením. O situácii sa spíše zápisnica, ktorá sa zašle zákonnému zástupcovi žiaka.
- 3) V prípade pozitívneho výsledku nasleduje prerokovanie priestupku v pedagogickej rade a uloženie výchovného opatrenia.
- 4) Rozhodnutie pedagogickej rady o výchovnom opatrení sa zašle zákonnému zástupcovi.

Čl. VIII

Postup pri riešení prechovávaní nelegálnych návykových látok

- 1) Pedagogický zamestnanec vyzve podozrivého žiaka k vyloženiu návykovej látky z osobných vecí, nedotýka sa jej a okamžite kontaktuje príslušné oddelenie Policajného zboru SR a zákonného zástupcu žiaka.
- 2) O situácii sa spíše zápisnica, ktorá sa zašle zákonnému zástupcovi žiaka.
- 3) Porušenie školského poriadku sa prerokuje na pedagogickej rade, žiakovi sa uloží výchovné opatrenie.
- 4) Rozhodnutie pedagogickej rady o výchovnom opatrení sa zašle zákonnému zástupcovi žiaka.

Čl. IX

Ochrana pred všetkými formami diskriminácie, násilia, rasizmu, rôznych druhov intolerancie a xenofóbie

- 1) S každým žiakom školy treba zaobchádzať na základe princípu rovnosti, s vylúčením akejkoľvek diskriminácie, tak zo strany učiteľov, zamestnancov školy, ako i ostatných žiakov.
- 2) Pre každého žiaka platia všetky práva bez ohľadu na rasu, farbu pleti, pohlavie, etnický a sociálny pôvod, majetok, politické a iné zmýšľanie, náboženské presvedčenie či telesnú alebo duševnú nespôsobilosť.
- 3) V prípade porušenia daných princíпов pôjde o závažné porušenie školského poriadku, kde bude udelené výchovné opatrenie, ktoré bude vychádzať z podrobného preskúmania vzniknutej situácie. O incidente bude spísaná zápisnica, zákonnému zástupcovi sa pošle oznam a informácia o udelení výchovného opatrenia.

Čl. X

Šikanovanie

- 1) Základným preventívnym opatrením školy je rešpektovanie hodnôt školy :

VZÁJOMNÝM PRÍNOSOM PRE VŠETKÝCH JE:

- **úcta** k iným, uznanie a prijatie **jedinečnosti** druhého,
- školské činnosti sprevádzané s radosťou a **láskou**,
- každodenná **spolupráca a komunikácia**.

- 2) Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrasovanie.
- 3) Pri šikanovaní ide o cielené a opakované použitie násillia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť.
- 4) Prejavuje sa v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.
- 5) Účastníkmi šikanovania sú agresor a jeho obeť. Dôležité je presné určenie agresora, ktorým môže byť jednotlivec, alebo skupina.
- 6) Šikanovanie sa môže prejavovať ako priama aktivita (vyhrážky, fyzické alebo psychické násillie) alebo ako nepriama aktivita (izolácia z blízkeho sociálneho prostredia).
- 7) Podstatnými znakmi šikanovania sú:
 - a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
 - b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
 - c) opakované útoky,
 - d) nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou.
- 8) Za konkrétne prejavy šikanovania môžeme považovať :
 - a) fyzické napadnutie
 - b) úmyselné poškodzovanie osobných vecí, školských pomôcok a pod.
 - c) slovné napadnutie (posmech, pokorujúca prezývka, nadávky, hrubé žarty, neoprávnená kritika, výsmech)
 - d) násillné odoberanie vecí
 - e) prinútenie žiaka k činnostiam vedúcim k jeho potrestaniu
 - f) vyčleňovanie žiaka z kolektívu, navádzanie spolužiakov k negatívnym postojom voči poškodenému žiakovi
 - g) psychické ublížovanie
 - h) prehliadanie a ignorovanie obete
- 1) Šikanovanie nesmie byť zamestnancami školy v žiadnej miere akceptované a pedagóg musí šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť a každej jeho obeť poskytnúť okamžitú pomoc.
- 2) Pri podozrení na šikanovanie žiaka je potrebná spolupráca vedenia školy, koordinátora prevencie, prípadne výchovného poradcu pedagogických zamestnancov tak s rodinou obete, ako aj s rodinou agresora. Pri závažných prípadoch je nevyhnutná spolupráca s ČŠPP, CPPPaP a príslušným útvarom PZ SR.
- 3) Zodpovedným za priestupky je ten, kto v čase jeho spáchania dovŕšil pätnásť rok svojho veku.

- 4) Z hľadiska trestného zákona môže šikanovanie žiakov napíňať i skutkovú podstatu trestných činov. Môže ísť najmä o trestný čin ohovárania, nebezpečného vyhrážania, ublíženia na zdraví, obmedzovania osobnej slobody, nátlaku, vydierania, lúpeže, hrubého nátlaku, krádeže alebo poškodzovania cudzej veci, neoprávneného užívania cudzej veci.
- 5) Trestne zodpovedný je ten, kto v čase spáchania činu dovŕšil štrnásť rok svojho veku.
- 6) Osoby, ktoré v čase spáchania priestupku, alebo trestného činu neprekročili osemnásť rok svojho veku sa zaraďujú do kategórie „mladistvých“.
- 7) Postup pri vyšetrowaní šikanovania:
 - a) zaistenie ochrany obetiam,
 - b) rozhovor s deťmi/žiakmi, ktoré na šikanovanie upozornili, rozhovor s obeťou, s agresormi,
 - c) nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami (nikdy nekonfrontovať obeť a agresorov),
 - d) kontaktovanie zákonných zástupcov, následný pohovor s nimi
 - e) udelenie výchovného opatrenia žiakovi podľa závažnosti daného šikanovania
 - f) zváženie preloženia žiaka do inej triedy, pracovnej či výchovnej skupiny, školy
 - g) Kontaktovanie CŠPP, CPPPaP
 - h) oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých).

Čl. XI

Záverečné ustanovenie

Táto interná smernica je platná v plnom rozsahu od 01.09.2017 a tvorí prílohu školského poriadku Spojenej školy internátnej, Mičurova 364/1, Bytča.

.....

Mgr. Anna Ďurajková, riaditeľka školy